

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

4 oktober 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN
PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

INHOUD

Interpellatie van de heer Frans Wymeersch tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de uitvoeringsbesluiten aangaande de nutriëntenemissierechten in het kader van het nieuwe mestdecreet	1
Met redenen omklede motie	4
Vraag om uitleg van mevrouw Margriet Hermans tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de aanwezigheid van vervuilende stoffen in zoetwatervis, in het bijzonder paling	4
Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het gebruik van alarmkanonnen in de landbouw	7
Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaeker tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de erkenning van boorfirma's	12

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert

Interpellatie van de heer Frans Wymeersch tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de uitvoeringsbesluiten aangaande de nutriëntenemissierechten in het kader van het nieuwe mestdecreet

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister; omdat het de eerste keer is dat ik u interpeleer en omdat ik het gisteren beloofd heb, zal ik proberen om mijn interpellatie zo kort mogelijk te houden en zal ik slechts een klein aspect van de problematiek aanhalen.

Ongetwijfeld herinnert u zich nog levendig dat ik, vanuit mijn fractie en vanop deze banken, tijdens de algemene bespreking van het Mestdecreet op het einde van vorig jaar, steeds heb gewezen op meerdere discriminerende elementen. We merkten vooral een discriminatie op tussen de rundveehouderij en de rest van de sector. In afgeleide was er dus ook sprake van discriminatie tussen de familiale bedrijven en de rest, want de rundveehouderij is bijna per definitie een familiaal bedrijf.

De meerderheid in deze commissie en in dit parlement stelde dat het een heel leefbaar en werkbaar Mestdecreet zou worden en dat de lasten eerlijk zouden worden verdeeld tussen alle veesectoren. We konden ons daar gedeeltelijk in vinden. Nu worden we echter geconfronteerd met de uitvoeringsbesluiten. Ik geef graag toe dat de lezing ervan niet altijd even gemakkelijk is, maar we kunnen ons toch niet van de indruk ontdoen dat onze kritiek hier en daar terecht was. Ook vanuit de sector ontvangen we deze signalen.

U zult zich herinneren dat we een aantal amendementen hebben ingediend om een aantal discriminatoire maatregelen ten aanzien van de rundveehouderij weg te werken. De meerderheid of een heel belangrijk deel ervan, is in de teksten voor een deel tegemoetgekomen aan onze verzuchtingen of heeft onze verzuchtingen positief genoemd en heeft daarbij verwezen naar de uitvoering van het decreet. Ik herinner me zelfs dat de toenmalige minister vlak voor de eindstemming heeft beloofd om een aantal van onze verzuchtingen te verwerken in de uitvoeringsbesluiten.

Mevrouw de minister, de rundveehouderij is als enige sector een grondgebonden veesector, die niet verantwoordelijk mag worden gesteld voor de vervuiling en voor de overbemesting van Vlaanderen. De Mestbank

kan alle dieren perfect traceren via Sanitel. De veestapel kan dus voor 100 percent in kaart worden gebracht. Jarenlang werden de rundveehouders, en nog meer specifiek de vleesveehouders, door de verschillende Mestdecreten, aanverwanten en afgeleiden, veel te hoge uitscheidingsnormen opgelegd. Het gevolg was dat ze onzes inziens in het verleden veel te hoge bijdragen en heffingen hebben betaald.

Wetenschappelijk onderzoek heeft uitgewezen dat de uitscheidingsnormen totaal niet overeenkwamen met de realiteit. De sector had, net als wij, al zijn hoop gesteld op het nieuwe Mestdecreet. Daar wringt nu duidelijk het schoentje. Weliswaar moeten de rundveehouders, in tegenstelling tot andere sectoren, niet gestopt zijn om nutriëntenemissierechten te kunnen overlaten, maar we hadden gehoopt dat de niet-gebruikte emissierechten, op de 25 percent reductie na, in de sector zouden kunnen blijven. Het ontbreekt heel veel rundveeboeren op dit ogenblik aan emissierechten, zo niet zullen ze 'gepakt' worden met overschrijdingsboetes. Voor de intensieve veehouderij werd in het decreet in een hefboommechanisme voorzien: uitbreiding mits mestverwerking. Zoals u allemaal weet uit ondervinding of van horen zeggen, is het precies de rundveehouderij die nogal wat problemen heeft met de mestverwerking. Rundveemest is immers niet echt geschikt om voor mestverwerking in aanmerking te komen. Ik ga daar niet verder op in.

Wij hebben in deze commissie een aantal amendementen ingediend over de verhandelbaarheid van de nutriëntenemissierechten. Ik verwijs ter zake naar bladzijde 36 uit het verslag van de bespreking. Daar zegt de heer Matthijs namens de CD&V-fractie, en ik durf zelfs aannemen namens de meerderheid: "... dat de afroaming in de melkveehouderij niet wenselijk is. Daarom hebben de indieners van het voorstel van decreet zelf een aanpassing van bewust artikel opgenomen in de amendementen. Over de verhandeling van de nutriëntenemissierechten staat duidelijk bepaald dat de Vlaamse Regering de regels daarvoor zal vastleggen in een uitvoeringsbesluit. Dit geldt dus ook voor de nutriëntenemissierechten voor rundvee."

Ik heb in het begin van mijn interpellatie toegegeven dat het lezen van zulke uitvoeringsbesluiten niet altijd een sinecure is. De toezegging vanuit de meerderheid, verwoord door de heer Matthijs, heb ik in de uitvoeringsbesluiten echter niet gevonden. Ofwel heb ik erover gelezen, ofwel zit die erg goed verborgen.

Wij hebben aangedrongen op de regularisatie van de niet-gebruikte emissierechten. Minister Peeters vond dat

destijds een te overwegen gedachte, maar daar is geen spoor van terug te vinden in de uitvoeringsbesluiten.

Daarnaast stellen we ook vast, en daarover bestond wel een formele toezegging, dat de verhandelbare nutriënten-emissierechten op verkopende bedrijven nu toch worden berekend op basis van de gemiddelde productiecijfers van de afgelopen drie jaar, terwijl de afspraak was dat dit zou gebeuren op basis van het grootste aantal dieren van de afgelopen drie jaar. Dat staat in artikel 19 van het uitvoeringsbesluit. Of er nu sprake is van woordbreuk laat ik in het midden. In elk geval is de rundveehouderij daar niet gelukkig mee. Een slecht jaar kan het gemiddelde cijfer immers naar beneden halen.

Bovendien is er ook de problematiek van de hoge uitscheidingsnormen voor de melkkoeien. Daarbij moet een onderscheid worden gemaakt tussen de theoretische benadering en de praktijk. Het is in elk geval duidelijk dat de rundveehouderij er niet al te best uitkomt.

Mevrouw de minister, er zijn bepaalde toezeggingen gedaan in deze commissie. De vorige minister had ook verklaard dat hij met bepaalde zaken rekening zou houden. Misschien heeft hij dat effectief gedaan, maar bleken die zaken, om welke reden dan ook, niet realiseerbaar.

Mevrouw de minister, bent u zich ervan bewust dat de rundveehouderij wordt gediscrimineerd en onheus wordt behandeld? Volgt u de geest van de besprekingen die in deze commissie zijn gehouden? Waarom werd, ondanks toezeggingen en weliswaar vage beloftes, een en ander niet vertaald in de uitvoeringsbesluiten van de Vlaamse Regering? Bent u bereid om een aantal zaken opnieuw te bekijken en zo de discriminerende en onrechtvaardige maatregelen ten opzichte van de rundveehouderij weg te werken?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer Wymeersch, ik had even het gevoel dat u het over een ander decreet had. Ik heb de indruk dat een aantal van uw beweringen op los zand zijn gebaseerd. Binnen het Mestdecreet kunnen we op geen enkele wijze spreken van een discriminatie van een of andere sector. Dat is nauwlettend in het oog gehouden.

Het is wel zo dat er serieuze inspanningen worden gevraagd van de rundveesector, meer bepaald naar aanleiding van de veroordeling van het Vlaamse Gewest door het Europees Hof van Justitie. De uitscheidingscijfers voor het melkvee zijn inderdaad gestegen. Daartegenover staat dat de cijfers voor de zoogkoeien zijn gedaald. Dat is gebeurd in overleg en discussie met Europa. Aanvankelijk was er een forfait voorgesteld. Dat was echter niet mogelijk, waarna een trapsysteem werd ingevoerd. Ook het rantsoen werd daaraan gekoppeld.

Naar aanleiding van de parlementaire bespreking in de commissie zijn we gestoten op een ongerijmdheid naar aanleiding van de vertaling van nutriëntenhalte naar nutriëntenemissierechten. Die ongerijmdheid werd door de landbouworganisaties aangekaart tijdens de hoorzittingen, en die hebben we later via een amendement rechtgezet.

Iedereen weet dat het Mestdecreet een complexe materie is. Er zijn heel wat infovergaderingen gegeven door de Mestbank. Anderzijds heerst er nog heel wat onduidelijkheid bij de landbouwers. Men vraagt zich af of men minder dieren mag houden nu de uitscheidingscijfers hoger liggen. Het is belangrijk dat het Mestdecreet meer geïntegreerd wordt en dat de landbouwers er nog meer duidelijkheid over krijgen, alsook vorming en begeleiding om met het verhaal mee te zijn. Mevrouw de minister, ik wil vragen dat de Mestbank haar vormings- en begeleidingsaspect zeker verder blijft uitwerken, naast de al gegeven infovergaderingen. Men moet daar blijvend aandacht voor hebben en er moeten zeker stappen in worden gezet. Laat het ons bij de feiten houden. Het is belangrijk dat de landbouwers zo snel mogelijk duidelijkheid over alles krijgen.

Mevrouw de minister, kunt u een lijst geven van de stappen die doorlopen moeten worden om het decreet volledig in uitvoering te brengen? Voor de zomer hebben we ook al een overzichtje gekregen. Zo komt er snel duidelijkheid binnen de sector.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Geachte leden, mevrouw Rombouts heeft al een aantal aanvullingen of zelfs antwoorden gegeven. Misschien is dat iets nieuws, namelijk een minister die zich aansluit bij een parlementslid. Het is wel begrijpelijk, want mevrouw Rombouts is een van de commissieleden die aan de voorbereiding heel veel werk heeft besteed, net zoals de heer Wymeersch de bespreking heel grondig heeft gevolgd. Iedereen moet zijn besognes en replieken kunnen meedelen.

Mijnheer Wymeersch, over de positie van de rundveehouderij in het Mestdecreet bestaan blijkbaar wat misverstanden. Het nieuwe Mestdecreet is de uitvoering van het Vlaams Actieprogramma 2007-2010 in het kader van de nitraatrichtlijn. Over dat actieprogramma werd breed overleg gehouden met de Europese Commissie. Pas na de goedkeuring van het actieprogramma en het decreet dat er uitvoering aan gaf, kon er een derogatie worden aangevraagd op de 170 kilogram stikstof per hectare en per jaar uit dierlijke mest in Vlaanderen.

Een onderdeel van deze onderhandelingen vormden de uitscheidingscijfers van rundvee, die volgens de Europese Commissie het onderscheid moesten maken tussen melkkoeien en zoogkoeien, terwijl in het oude Mestdecreet hetzelfde uitscheidingscijfer bepaald werd voor

zoogkoeien en melkkoeien. Vervolgens stelde de Commissie dat dezelfde uitscheidingscijfers moesten worden aangenomen als voor Nederland. Bovendien eiste de Europese Commissie dat het uitscheidingscijfer voor melkkoeien zou stijgen naargelang hun productie steeg.

De Vlaamse onderhandelaars hebben, op basis van wetenschappelijke berekeningen aangeleverd door het Instituut voor Landbouw en Visserijonderzoek, het ILVO, bewezen dat er minder stikstof in de mest van Vlaams rundvee aanwezig was dan in de mest van Nederlands rundvee omdat het Vlaamse voederrantsoen meer maïs bevat. Van een onheuse behandeling is hier geen sprake. Integendeel, op basis van objectieve wetenschappelijke gegevens werden de uitscheidingscijfers in overleg met de Europese Commissie vastgesteld. Globaal blijft de mestuitscheiding voor rundvee op hetzelfde niveau als vroeger.

Vervolgens werd er rekening gehouden met de eigenheid van de rundveesector in het Mestdecreet en het besluit nutriëntenemissierechten. In het Mestdecreet wordt gesteld dat er geen afroaming van 25 percent van de nutriëntenemissierechten zal zijn indien het gaat over een overdracht van nutriëntenemissierechten rundvee die past in de overdracht van melkquotum, weliswaar enkel voor dat gedeelte van de nutriëntenemissierechten rundvee dat overeenkomt met het aantal dieren dat gehouden werd om het overgedragen melkquotum in te vullen. In het uitvoeringsbesluit nutriëntenemissierechten van 7 september 2007 werden een aantal specifieke bepalingen ingelast. De eerste bepaling is dat op vraag van de kalversector het minimum aantal nutriëntenemissierechten dat moet worden overgedragen op 200 nutriëntenemissierechten werd gebracht in plaats van de 500 nutriëntenemissierechten in het ontwerp. In een tweede bepaling werd gesteld dat gedeeltelijke overdracht aan verschillende landbouwers mogelijk is met gedeelten van minstens 200 nutriëntenemissierechten. Bovendien dient de uitbating van runderen door de overlater van een gedeelte van de nutriëntenemissierechten rundvee niet te worden stopgezet, wat voor de andere diersoorten wel het geval is. Het besluit zorgt zo voor de bescherming van het specifieke karakter van de rundveesector. Indien blijkt dat er inderdaad toch nog verfijningen nodig zijn aan het decreet of het besluit, dan zal dit te gepasten tijde, en in overleg met de landbouwsector en de administratie, verder worden onderzocht en opgelost.

De uitvoeringsbesluiten maken het voorwerp uit van breed overleg met de sectoren en de milieubeweging in de Technische Werkgroep Nutriënten, die een analoge samenstelling heeft als de vroegere Stuurgroep Vlaamse Mestproblematiek. Vanuit de Technische Werkgroep Nutriënten hebben mij geen signalen bereikt omtrent de bezorgdheden die u nu bijkomend uit. U vraagt of ik bereid ben om de geest te volgen. Uiteraard ben ik bereid de geest van voorafgaande besprekingen te volgen, maar ik moet me wel houden aan het kader dat het decreet heeft geschapen.

Een uitvoeringsbesluit moet een uitvoering van bepalingen in het decreet zijn en kan slechts vrije ruimte benutten indien die ook wordt geboden door het decreet. Wel is het zo dat in het geval dat de derogatie op de 170 kilogram stikstof uit dierlijke mest per hectare en per jaar er komt, deze derogatie, zoals ook in de andere lidstaten, voor een groot stuk zal worden toegepast op de rundmest, gebracht op grasland. Ik vind het belangrijk dat alle sectoren bijdragen tot een betere waterkwaliteit. U zult het daarmee wellicht eens zijn, want het gaat om een elementaire voorwaarde. Iedere sector van de land- en tuinbouw die nutriënten produceert of afvoert, moet een bijdrage leveren voor een beter leefmilieu. Daar kunnen we niet onderuit.

Mevrouw Rombouts, over de timing werd een vraag om uitleg gesteld tijdens de laatste commissievergadering voor het reces. Ik heb toen een schema gegeven, ook al besepte ik toen dat het gevaarlijk was om een timing op de uitvoeringsbesluiten te plakken. We hebben het even bekeken en het blijkt dat we mooi op schema zitten. Het algemeen besluit werd genomen op 9 maart 2007, het besluit 'vervoer' werd genomen op 19 juli 2007 en werd in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd op 31 augustus 2007, het besluit 'afbakening zware kleigronden' werd op 7 september 2007 genomen en verscheen in het Belgisch Staatsblad op 11 september 2007, het NER-besluit werd genomen om 7 september 2007 en de publicatie ervan wordt voorzien op 19 oktober 2007. Er staan deze maand nog een aantal besluiten op stapel. Er wordt voorzien in de goedkeuring van het besluit inzake aangifte en inventarisatie. Ook het besluit inzake de mestverwerkingscertificaten is op komst, net als het besluit inzake de toediening van kunstmest in de tuinbouw. Aan de hand van dat schema houden wij bij of er nieuwe besluiten bij komen of op de agenda staan.

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik zal niet ingaan op het technische aspect van uw antwoord, noch op de rol van Europa, want dat zou ons veel te ver leiden.

Ik onthoud vooral de hoofdtoon in uw antwoord, namelijk dat er voortdurend sprake is van evaluatie en overleg, en dat de mogelijkheid niet wordt uitgesloten om, indien dat nodig zou blijken, correcties aan te brengen met een gunstig gevolg op het terrein.

Wij blijven met twee vragen zitten. Uit uw antwoord leid ik af dat er nog steeds geen oplossing is voor de volgende problemen. Zo is er het feit dat de verhandelbare nutriëntenemissierechten op verkopende bedrijven berekend worden op het gemiddelde van de afgelopen drie jaar. Ik meen me te herinneren dat dat niet zo was afgesproken tijdens de besprekingen. We blijven ook

nog steeds zitten met het probleem van de zogenaamde slapende rechten die niet verhandelbaar zouden zijn. Om tot een consensus te komen, moet over deze twee punten nog eens goed worden doorgepraat met veehouderij. Ik kondig een motie aan.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik wil graag een melding maken van een probleem dat zich op het einde van het jaar bij de metingen kan voordoen.

Bij ons is een maand geleden het volgende gebeurd. Een aantal landbouwers, vooral tuinbouwers, wilden een tweede vrucht zaaien. Ze hadden het zaad gekocht, maar de dag dat ze het wilden inzaaien, was er overvloedige regen. Ze hebben een week lang geprobeerd om de groente te zaaien, maar dat is niet gelukt. Voor het zaaien, was het stuk grond bemest. De landbouwcommissie is op drie of vier plaatsen langs geweest voor een afkeuring, zodat de landbouwers dit in rekening kunnen brengen bij de belastingen.

Ik heb de Mestbank van het probleem op de hoogte gebracht. Die mensen hebben die groenten niet meer kunnen zaaien, zodoende dat de stikstofopname en de mestopname voor wat het einde van het jaar betreft, voor die metingen dus, veel minder is. De Mestbank gaf de raad om groenbemesting te zaaien, maar iedereen weet dat die formule niet altijd rendabel en goedkoop is. Sommigen hebben beslist om het niet te doen. Ze hadden al verlies geleden en wilden daar geen verlies bovenop. Het kan zijn dat ze bij de metingen op het einde van het jaar problemen zullen hebben. Ze zullen natuurlijk melding maken aan de Mestbank en die zal moeten beslissen over de mogelijke overschrijding van de cijfers. Ik vraag me af wat de Mestbank zal doen met dit ernstige probleem. Ik wou u dit gewoon even melden.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, ik wil de minister van harte bedanken voor haar antwoord. Ik ben blij dat aan de hand van het schema wordt opgevolgd welke stappen nog gezet moeten worden.

Dat de Mestbank ook rekening houdt met begeleiding en vorming, is een heel belangrijk onderdeel van het takenpakket. Ik herhaal dat het goed is dat de nodige aandacht wordt besteed aan de verdere uitbouw ervan.

Minister Hilde Crevits: Laat er geen misverstanden over bestaan: ons Mestdecreet is een milieudecreet. We zijn verplicht om tot een milieuwinst en een verbetering van de waterkwaliteit te komen. Bijsturingen zijn mogelijk en we volgen alles de hele tijd op, maar we moeten het doel van onze regelgeving natuurlijk voor ogen blijven houden.

Mevrouw Rombouts, u stelde inderdaad een vraag over de Mestbank. Ik heb naar aanleiding van de vraag in juli al gemeld dat we daarover met de Mestbank zouden overleggen. Aan de Mestbank werd gevraagd om een schema, een plan van aanpak, op te stellen. Het wordt een van de komende weken besproken. Zo krijgt de Mestbank de vooropgestelde taakinvulling inzake advisering en begeleiding.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Wymeersch werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Margriet Hermans tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de aanwezigheid van vervuulende stoffen in zoetwatervis, in het bijzonder paling

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, via een Belga-bericht van 29 augustus vernamen we dat het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, of INBO, onderzoek doet naar de vervuiling in zoet water in Vlaanderen. Dat is een aan te moedigen initiatief. Het onderzoek is gericht op pcb's, pesticiden en zware metalen. Volgens Claude Belpaire, onderzoeker bij het instituut, wordt de paling gebruikt als indicator. Dat is niet zo verwonderlijk, want de paling is een vis die zich op de bodem, waar alles bezinkt, begeeft. De paling is dus een vis die veel in contact komt met de nevenproducten.

Voor de meeste verboden stoffen werd een daling genoteerd in de Vlaamse wateren, maar toch zijn ze nog in zeer grote mate aanwezig. In 77 percent van de 350 meetplaatsen in de Vlaamse rivieren worden pcb's boven de toegelaten norm vastgesteld. Op bepaalde plaatsen wordt de norm bij palingen zelfs tot 70 keer overschreden. Ook de dioxinewaarden zijn veel te hoog.

De Vlaamse zoetwatervis, en dus ook de paling, komt normaal niet in de Vlaamse consumptieketen terecht, maar wordt vaak door de vissers zelf geconsumeerd. Ik zeg altijd: "We blijven nog een beetje Oude Belg en we leven van de jacht en de visvangst". Wie een paling in zijn netje heeft, vindt het moeilijk om die zomaar terug in het water te werpen.

De vervuilende stoffen tasten blijkbaar de voortplantingsmogelijkheden van de vis aan. Mogelijk is dit een van de belangrijkste redenen waarom het Europese palingbestand zo in achteruitgang is. Ik geef toe dat er veel over gediscussieerd wordt. Sommigen zeggen dat we moeten paniker, anderen beweren het tegendeel. Ik weet niet wat waar is, maar in elk geval is het zo dat door deze vervuiling ook andere roofvissoorten zoals de snoek en de snoekbaars, vissen die begeerd zijn door de Vlaamse vissers, worden aangetast.

Blijkbaar is de vastgestelde vervuiling verschillend van regio tot regio, afhankelijk van het soort industrie of landbouw dat er actief is. Enige tijd geleden werd de palingdiscussie trouwens nogmaals uitgebreid gevoerd in de pers. Daarbij werden de meest tegenstrijdige stellingen geponeerd. Feit is wel dat enige bezorgdheid in verband met de voedselveiligheid niet overdreven is.

Mevrouw de minister, vandaar mijn vragen. Hebt u kennis genomen van deze studie van het INBO? Beschikt u over een garantie dat de vervuilde Vlaamse paling niet in de voedselketen of vishandel terecht komt, want dat zou nefast kunnen zijn voor de volksgezondheid? Werden de individuele vissers, de vissersclubs en ook de consument voldoende geïnformeerd over deze problematiek? Bent u bereid om een initiatief te nemen, en zo ja, in welke zin?

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, ik sluit me graag aan bij de vraag van mevrouw Hermans.

Mevrouw de minister, vroeger was er ook een terugzetverplichting voor paling. Uw voorganger, minister Peeters, heeft die terugzetverplichting ongedaan gemaakt en vervangen door een sensibilisatie van de vissers. Ze worden nu aangeraden om de paling in geen geval te consumeren.

Een terugzetverplichting werkte volgens mij veel meer ontradend. Ik wil u daarom vragen om te overwegen om de terugzetverplichting opnieuw in te voeren. Dat zou een veel duidelijker signaal zijn aan het adres van onze hengelaars. Op die manier zullen ze veel beter beseffen dat het gaat om iets wat de gezondheid bedreigt.

Het zijn trouwens niet alleen de voortplantingsorganen van de vissen die worden aangetast. De oestrogeenabootsende werking van de vervuilende stoffen tast ook de fertiliteit van de mensen aan. We moeten absoluut voorkomen dat we straks allemaal met een slappe of gladde paling in onze broek zitten. *(Gelach)*

Om de fertiliteitsproblemen bij de mensen tegen te gaan, moeten we dit probleem ernstig nemen.

De voorzitter: Anderhalf jaar geleden hebben we hier dezelfde discussie gevoerd. Toen werd onder meer verwezen naar Nederland, waar men in dezen al een stukje verder staat dan wij.

Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Hermans, het klopt dat het Vlaams meetnet voor palingpolluenten dat door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, of INBO, wordt ondersteund, gebiedsdekkend is voor Vlaanderen. Op heel regelmatige tijdstippen worden palingen bemonsterd en geanalyseerd op vervuilende stoffen in hun lichaam. Het meetnet bestaat al sinds 1994 en omvat 350 meetplaatsen. De geanalyseerde stoffen zijn vooral pcb's, pesticiden en zware metalen, maar op een selectie van meetplaatsen worden ook andere stoffen gemeten, zoals gebromeerde vlamvertragers en vluchtige organische solventen.

Heel recente onderzoeksresultaten van dioxines in paling op acht meetplaatsen tonen aan dat de recente Europese consumptienormen voor dioxines op de helft van de onderzochte meetplaatsen werden overschreden. Het probleem met die stoffen blijft niet beperkt tot paling, ook in roofvissen stapelen deze stoffen zich soms op. Roofvissen bevinden zich immers aan de top van de voedselpiramide. In roofvis uit Vlaamse openbare waters werd de Belgische consumptienorm voor pcb's in 2006 op 20 procent van de 62 onderzochte locaties overschreden.

Op grond van deze gegevens werd een onderzoek gedaan naar de evolutie van pcb's, pesticiden en zware metalen in ons aquatisch milieu. Eerder dit jaar, naar aanleiding van de parlementaire vraag van 18 april 2007 met nummer 413 van de heer Cordeel, werd al aan het Vlaams Parlement gerapporteerd dat de pcb-concentraties in paling geleidelijk dalen. De volledige resultaten van dit onderzoek worden gepubliceerd in het tijdschrift Environmental Pollution. Op dit ogenblik is het nog in druk. Uit het onderzoek blijkt inderdaad dat de aanwezigheid van pcb's, maar ook van de meeste van onze pesticiden, dalen.

Uit andere, zeer recente meetgegevens die in MIRA-T 2007 gerapporteerd zullen worden, blijkt dat ook de concentraties van het pesticide lindaan nu heel drastisch naar beneden gaan. Dat is ongetwijfeld het gevolg van het verbod op het gebruik van dit product in 2002. Goed nieuws is ook dat bepaalde zware metalen, zoals ook het toxische lood, dalen. Dit heeft waarschijnlijk te maken met genomen beleidsmaatregelen, zoals het gebruik van loodvrije benzine. Tot daar het goede nieuws, want voor andere zware metalen, zoals cadmium en kwik, is er echter nog geen verbetering merkbaar. Hetzelfde artikel geeft ook aan dat er inderdaad grote verschillen zijn in zowel het profiel als in de

omvang van de vervuiling van de vissen, afhankelijk van de regio waar ze leven. Details hierover kan men in het artikel lezen, maar grosso modo komt het erop neer dat pcb's en zware metalen hoofdzakelijk aangetroffen worden in geïndustrialiseerde gebieden en de pesticiden zoals DDT in heel landbouwintensieve regio's.

Heel wat stoffen die sinds geruime tijd verboden zijn, komen dus nog steeds voor in het aquatisch milieu en in de vis, maar zijn wel stilaan aan het verminderen. Nieuwere stoffen echter worden in toenemende mate in paling aangetroffen. Ik heb het INBO de opdracht gegeven om de toestand van deze oude en nieuwe stoffen op de voet te blijven volgen.

De handel in vis is een bevoegdheid van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen. Dat is bevoegd om de geldende wetgeving inzake commercialisering, keuring en normering van vis te controleren en te doen naleven. Door de strenge reglementering is het voor een visser zo goed als onmogelijk om zelf gevangen vis op een legale manier in het handelscircuit te brengen. Verder waakt het Agentschap voor Natuur en Bos ook over de naleving van de riviervisserswetgeving.

Enkele jaren geleden was er een gecoördineerde actie van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen waaraan het Agentschap voor Natuur en Bos heeft meegewerkt. Daarbij werd een illegaal netwerk van commercialisering van zoetwatervis opgerold. Daarnaast heeft het federaal agentschap in 2006 in heel België een actie gedaan naar paling en snoekbaars bij restaurants en in de handel, om de herkomst en de gehalten aan pcb's en andere stoffen te bepalen. Ook hier heeft het Agentschap voor Natuur en Bos een bijdrage geleverd door de namen van enkele handelszaken door te geven waarvan het vermoeden bestond dat zij vis verkochten afkomstig van stroperij.

Het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen blijft de problematiek van verontreinigde zoetwatervis in handelscircuits opvolgen. Vermoedens van illegale handel in vis afkomstig uit de openbare wateren kunnen trouwens steeds aan dat agentschap worden doorgegeven voor verdere opvolging.

Wat de problematiek van de verontreiniging van rivier-vis betreft, bestaat er dus wel degelijk een samenwerking tussen het Agentschap voor Natuur en Bos en het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen. Dat geldt trouwens ook voor de samenwerking met het INBO.

Op basis van verschillende consumptiescenario's van Vlaamse palingvissers werd de pcb-belasting berekend en vergeleken met een achtergrondpopulatie van niet-vissers. Dit onderzoek leverde op dat het vermoedelijke

opnameniveau van pcb's bij de vissers die zelf in Vlaanderen gevangen paling consumeren, als zorgwekkend zou moeten worden beschouwd. Om die reden en ook omdat een meeneemverbod praktisch en wettelijk niet afdwingbaar is gebleken, is het belangrijk dat vissers op onze openbare binnenwateren goed geïnformeerd worden over de gezondheidsrisico's die verbonden zijn aan de consumptie van zelf gevangen zoetwatervis.

Het Agentschap voor Natuur en Bos wijst de visser er via de beschikbare informatiekanalen van de openbare visserij op dat er risico's zijn verbonden aan de consumptie van zelf gevangen vis uit openbare wateren. In 2002 werd aan elke visser op openbaar water een informatiefolder over de vervuiling van paling bezorgd. Vorig jaar werd een nieuwe sensibiliseringsfolder over de vervuiling van paling en roofvis en de consumptierisico's bezorgd aan alle vissers op openbaar water.

Sinds 2006 wordt ook jaarlijks een consumptieadvies vermeld op het visverlof: "De Vlaamse overheid ont-raadt de consumptie van zelf gevangen paling en roofvis uit de openbare wateren." Elke individuele visser wordt dus jaarlijks gewezen op de problematiek.

Het doel van de sensibiliserings- en informatiecampagne is om elke visser degelijk te informeren en hem of haar te wijzen op de risico's die verbonden zijn aan de consumptie van zelf gevangen zoetwatervis in onze binnenwateren. Daarmee wordt een duurzame wijziging in het consumptiegedrag van de vissers beoogd.

Volgens een enquête die in 2004 is gevoerd, zou drie vierde van de vissers op openbaar water – het gaat toch over 60.000 vissers – zijn vangsten steeds terugzetten en dus geen zelf gevangen vis consumeren. Dat is een goede zaak. Dit neemt echter niet weg dat een vierde van de vissers op openbare wateren blijft vissen 'voor de pan'.

Het is heel belangrijk dat we de sensibilisering van de vissers onverdroten voortzetten.

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik blijf wel een beetje op mijn honger. Wat me wel geruststelt, is dat u metingen op alle niveaus blijft aanmoedigen. Verder is ook de samenwerking met het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen heel belangrijk. Toch blijft er een gedeelte ongerustheid over de consumptie door de sportvissers. Ze zijn heel fier op hun vangst en nemen die mee naar huis voor consumptie. Dat is een typisch menselijk gedrag. We moeten dan ook blijven communiceren en blijven zoeken naar een kanaal zodat we hen nog meer kunnen ontmoedigen om die vis te consumeren.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mevrouw de minister, ik vind het een nogal bizarre redenering wanneer u zegt dat het meeneemverbod in de praktijk niet kan worden gecontroleerd en gehandhaafd en dus is afgeschaft, en dat u in de plaats daarvan met sensibiliseringscampagnes werkt. Van een meeneemverbod als such lijkt me een grote sensibiliserende werking uit te gaan. Wanneer ik hoor dat een vierde van de vissers die paling nog steeds meeneemt voor consumptie, dan is dat onrustwekkend. U zou dan ook moeten overwegen om dat meeneemverbod opnieuw in te voeren als een element in de nog te intensiveren sensibiliseringscampagne.

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: De vervuiling is inderdaad afhankelijk van de regio maar ook van de locatie. Het INBO heeft 350 meetpunten vastgesteld maar het blijft een steekproef. Voor mijn regio, de Blankenbergse Vaart, is er één meetpunt vastgesteld. Vanuit de gemeente zijn echter bijkomende metingen gedaan waaruit blijkt dat er een enorm verschil bestaat binnen dat gebied. Zo wordt de kwaliteit van de paling beter naarmate men de Noordzee nadert. Naarmate men verder in het binnenland trekt, wordt de kwaliteit slechter. Het blijft dus een gemiddeld cijfer dat, zoals ook de minister terecht zei, enigszins genuanceerd moet worden.

De voorzitter: Mevrouw de minister, zou het mogelijk zijn om in de gemeentelijke informatiebladen een artikel te wijden aan deze problematiek?

Minister Hilde Crevits: Mijnheer De Klerck, het zou nuttig zijn om die bijkomende gemeentelijke metingen te bezorgen aan het INBO, dat het onderzoek daarover opvolgt.

Mijnheer Martens, wat de afdwingbaarheid betreft, is me gemeld dat daar onder andere legistische problemen mee waren. Ik zal dat onderzoeken.

Tot slot lijkt de suggestie van de voorzitter in verband met de gemeentelijke informatiebladen me een goede suggestie. Ik zal aan de administratie vragen om zo'n artikel voor te bereiden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het gebruik van alarmkanonnen in de landbouw

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, deze problematiek is hier al meermaals aan bod gekomen. Nog steeds maken landbouwers in heel wat gemeenten gebruik van vogelschrikkanonnen.

Die alarmkanonnen produceren knallen om de vogels te verjagen om schade aan gewassen en in de fruitteelt te voorkomen. De knallen kunnen een geluid produceren van meer dan 120 decibel en zorgen dus voor een aanzienlijke geluidsoverlast voor de omwonenden met stress, slaapverstoring en concentratieverlies tot gevolg.

Onlangs nog verschenen hierover klachten van omwonenden in de pers. De voorbije jaren werden hierover al verscheidene verzoekschriften ingediend in het Vlaams Parlement. De belangen van inwoners en boeren moeten dringend beter op elkaar worden afgestemd.

De voorbije jaren voerde onder andere Proclam, het Provinciaal Centrum voor Landbouw en Milieu in West-Vlaanderen, veldonderzoek uit naar verschillende stille alternatieven voor deze kanonnen zoals opblaasbare vogelverschrikkers, imitatieroofvogels, enzovoort. Dat onderzoek toonde aan dat het knalkanon zeker niet het meest efficiënte afschrikmiddel is. Bovendien blijkt dat geen enkel afschrikmiddel blijvend efficiënt is, het interessantst zou zijn om de afweermiddelen af te wisselen. Toch blijven nog heel wat landbouwers het knalkanon gebruiken.

Op 21 januari 2004 werd in het Vlaams Parlement een resolutie goedgekeurd betreffende vogelschrikkanonnen. Daarin werd gevraagd een imperatieve omzendbrief uit te vaardigen die gemeenten zou verplichten een politiereglement op te stellen dat vogelschrikkanonnen in principe verbiedt. Die bewuste omzendbrief kwam er in mei 2004. In de resolutie was ook sprake van de vraag om gemeenten aan te moedigen alternatieven uit te werken voor vogelschrikkanonnen, te voorzien in financiële impulsen vanuit het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds voor alternatieven, en samen met de gemeenten werk te maken van een sensibiliseringscampagne.

De tot nu toe genomen initiatieven zijn totaal vrijblijvend voor de gemeenten. De gemeenten kunnen dan ook autonoom beslissen of ze al dan niet een passende regeling uitwerken. Daardoor blijft de problematiek van de geluidsoverlast door het gebruik van vogelafweerkkanonnen bestaan.

Reeds in 1998 werd via een verzoekschrift gevraagd om het gebruik van alarmkanonnen te regelen via de Vlarem-regelgeving (Vlarem: Vlaams Reglement op de Milieuvergunningen). Dit is echter nog steeds gebeurd. Uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag van vorig jaar aan de toenmalige minister van Land-

bouw bleek dat de Vlaamse Regering niet van plan was om een nieuwe Vlaamse regelgeving uit te werken. De minister meende dat de bevoegdheid over het probleem van het gebruik van vogelschrikkanonnen bij de gemeenten moest blijven omwille van het subsidiariteitsprincipe. Een algemene reglementering via Vlarem zou voorbijgaan aan de lokale specificiteit.

Nochtans stelde ook de Vlaamse Ombudsdienst in zijn aanbeveling 2004/36 dat de Vlaamse overheid ook op regelgevend niveau snel en behoorlijk moet ingrijpen als dat nodig is, ook inzake de materie van de vogelschrikkanonnen.

Wat de eerder vermelde imperatieve omzendbrief betreft, lezen we in het jaarverslag van de Vlaamse Ombudsdienst dat een omzendbrief in beginsel geen nieuwe normen mag opleggen. Bovendien is volgens de Vlaamse Ombudsdienst het argument dat de Vlaamse overheid geen bevoegdheid heeft in deze materie relatief, aangezien zij zelf via de bevoegdheid over de gemeenten kan overgaan tot regulering. De Vlaamse Ombudsdienst vindt het dan ook niet evident dat de oplossing van het probleem van de vogelschrikkanonnen volledig naar de gemeenten wordt geschoven.

In 2000 adviseerde ook de Gezondheidsinspectie van de provincie Oost-Vlaanderen om maximumgeluidsnormen voor veldkanonnen op te leggen conform de normen van Vlarem II. Het maximumgeluidsniveau bedraagt 45 decibel overdag. Ook het Kinderrechtencommissariaat drong al sterk aan op een dwingende regelgeving omwille van de overlast van vogelafweerkanonnen voor kinderen.

Naast de vogelschrikkanonnen is er in de fruitstreek ook heel wat commotie over de plaatsing van hagelkanonnen. Een hagelkanon is een apparaat waarmee geprobeerd wordt hagelbuien te vernietigen. Door met tussenpozen van enkele seconden schokgolven van geluid de wolken in te sturen zou de opbouw van de hagelwolk worden verstoord, en zouden de hagelsteentjes zelfs worden verpulverd. De werkzaamheid zou tot 10 kilometer hoogte zijn. Ze worden vooral ingezet door fruittelers.

Voor omwonenden zijn hagelkanonnen onprettig omdat de explosies veel lawaai geven. Ook hier zijn geen duidelijke milieunormen vastgelegd. Vandaag is enkel een meldingsplicht voor het opslaan van gasflessen die nodig zijn voor het produceren van de knal, ingeschreven als milieuvoorschrift.

Bepaalde lokale besturen, zoals de stad Sint-Truiden, zijn zelf vragende partij voor een gewestelijke regeling in Vlarem II. Het argument van de voormalige minister van Landbouw dat men geen reglementering kan opstellen omwille van het subsidiariteitsbeginsel lijkt me dan ook niet langer houdbaar. Door zich te beroepen op het

subsidiariteitsbeginsel ontloopt het Vlaamse Gewest zijn verantwoordelijkheid.

Voor bijna alle andere economische activiteiten is via de Vlarem-wetgeving voorzien in een regeling om mogelijke milieuhinder te vermijden of te beperken. Een duidelijke reglementering voor het gebruik van alarmkanonnen kan leiden tot een win-winsituatie voor zowel landbouw als leefmilieu. De hinder voor de omwonenden wordt beperkt terwijl het maatschappelijk draagvlak voor de landbouw wordt versterkt. Bovendien wordt voor alle landbouwers een gelijk speelveld gecreëerd, wat vandaag niet het geval is met een gemeentelijke reglementering.

Mevrouw de minister, momenteel verschillen de reglementeringen sterk van gemeente tot gemeente. In heel wat gemeenten worden omwonenden nog steeds gedurende verscheidene maanden per jaar voortdurend geconfronteerd met de overlast veroorzaakt door vogelschrik- en hagelkanonnen. Acht u het daarom niet wenselijk om het gebruik van alarmkanonnen te reglementeren in de Vlarem-wetgeving?

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer Martens, op vijftig meter van mijn woning staat een hagelkanon. Ik woon in Sint-Truiden, een van die gemeenten uit een regio die leeft van de fruitteelt. Die gemeenten werden de laatste jaren geconfronteerd met heel wat wateroverlast. Daar bestaat dan ook heel duidelijk een draagvlak voor zo'n hagelkanon.

U zegt dat er klachten komen van de omwonenden. Welnu, u hoort die kanonnen uitsluitend wanneer zich een onweer voordoet. Het zijn dan ook niet zozeer de omwonenden die last zouden kunnen hebben van dat hagelkanon, het zijn de mensen die twintig of dertig kilometer verderop wonen die deze slagen zouden kunnen horen.

Ik ben dit jaar naar twee studiedagen geweest over het gebruik van hagelkanonnen. De vraag daarbij was of dit instrument al dan niet kan worden ingezet. Zolang een studie daar geen uitsluitsel over kan geven, blijft het een wit-zwartverhaal. Heel wat fruittelers uit mijn regio zijn ervan overtuigd dat een hagelkanon een efficiënt middel is om bij zware hagelslag te vermijden dat de oogst wordt vernield. Anderen zijn van mening dat dit geen goed middel is. Het gaat over een investering van een aantal miljoen oude Belgische frank, een investering die men dus niet zomaar doet.

Een aantal fruittelers maakt nu reeds gebruik van een hagelkanon. In mijn gemeente zijn er al drie hagelkanonnen. Het draagvlak daarvoor is nog nooit zo groot geweest. Een zwaar onweer veroorzaakt meer

geluidsoverlast dan de kanonnen zelf. De gemeente wordt nu geconfronteerd met de vraag van verschillende fruittelers en moet dus beslissen hoeveel hagelkanonnen op een bepaald grondgebied kunnen worden toegestaan. Het is echter niet juist te beweren dat er voor die hagelkanonnen geen draagvlak zou bestaan. Er zou een maximumaantal kunnen worden vastgelegd op een bepaald grondgebied in functie van het aantal kilometers.

Tijdens de voorbije maand september heb ik de hagelkanonnen niet één keer gehoord. U kunt zeggen dat ik weinig thuis ben, maar mijn partner en mijn huisgenoten zijn wel thuis. Die kanonnen worden alleen ingezet in de maanden juli en augustus, wanneer de oogst groot is en men ervoor moet zorgen dat de vruchten niet worden beschadigd, en in het voorjaar bij de bloemvorming. Ik wil me niet uitspreken over de effectiviteit. Feit is dat verschillende fruittelers in onze streek ervan overtuigd zijn dat de kanonnen een bescherming kunnen zijn voor hun oogst. Wie ben ik dan, als parlementslid of als gemeentelijke verantwoordelijke, om aan een ondernemer te zeggen dat ze niet gebruikt mogen worden? Er is inderdaad geluidsoverlast bij. De vraag is echter: wat is geluidsoverlast? Voor mij en heel veel mensen in mijn omgeving is die minimaal. Een zwaar onweer geeft veel meer geluidsoverlast. Je zult altijd mensen vinden die daardoor geïrriteerd zijn, dat is nu eenmaal eigen aan mensen.

Mevrouw de minister, in welke mate zou daar eventueel een beperking op mogelijk kunnen zijn, gekoppeld aan het grondgebied? De vraag is hoe ver je daarin kunt gaan. Het is uiteindelijk een verantwoordelijkheid van de gemeenten. In de gemeente Sint-Truiden wonen vele mensen en verschillende mensen dragen daarin politieke verantwoordelijkheid. Het is niet omdat een persoon dat vraagt, dat er morgen een gewestelijke reglementering moet komen.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de voorzitter, de alarmkanonnen kunnen vervangen worden door verschillende middelen, zoals roofvogels. In mijn gemeente heeft men daar heel wat ervaring mee. Er zijn testen uitgevoerd, mijnheer Martens, maar daaruit is gebleken dat die vervangers niet dezelfde efficiëntie hebben als kanonnen.

Ik ben ervan overtuigd dat we eerst moeten onderzoeken welke gemeenten nog geen gemeentelijk reglement hebben. Ik meen dat dat er heel weinig zijn. In West-Vlaanderen, waar ze het meest worden gebruikt, hebben de meeste gemeenten een dergelijk reglement. Mijn gemeente heeft ook zo'n reglement, dat we met de sector hebben afgesproken. Daarin staat dat er drie schoten mogen zijn snel na elkaar en dat er dan een tussentijd van 10 minuten moet zijn. Verder zijn de gebruikstijden voor en na zonsondergang bepaald, alsook de afstand tot de woningen.

Mijnheer Martens, u kunt eventueel suggereren om dergelijke reglementen te veralgemenen maar ik ben ervan overtuigd dat, indien er problemen zijn in een of andere gemeente, men daar zal zoeken naar het oplossen ervan via een reglement.

Mevrouw de minister, u weet dat er volgend jaar een nieuw jachtbesluit moet komen. Als we a zeggen, moeten we ook b zeggen. Als we de alarmkanonnen zouden proberen te verbieden, dan zit de landbouwer met het probleem dat een derde tot de helft van zijn jonge zaailingen verdwijnt. Dat komt omdat er te veel wild is. Op welke ogenblikken is er te veel wild? Op het moment dat de jonge planten er zijn. Bij het hernieuwen van het jachtbesluit stel ik voor om met de landbouwsector te praten over de tijden voor het jachtseizoen wat het jagen betreft. Ik ben geen jager, maar als men het jachtseizoen zou verlengen zodat de jagers zich kunnen richten op dieren die veel schade aanrichten, betekent dat daarom niet dat er meer gejaagd zal worden. De jagers gaan nooit in de val lopen van te veel te jagen zodat ze het volgende jaar geen wild meer hebben. Als we a zeggen en de kanonnen willen vermijden, dan moeten we ook b zeggen, en moeten we zorgen dat er niet te veel wild zit zodat er geen schade is. De kanonnen vervangen door andere middelen, kan niet volgens mij.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, het verwondert me dat deze vraag hier wordt gesteld. Alle fracties hebben een brief gekregen over het gebruik van veldkanonnen. Ik zie in de vraag zinnen staan die exacte kopieën zijn uit deze brief. Het verwondert me vooral omdat in deze commissie al jarenlang dezelfde lijn met betrekking tot veldkanonnen wordt aangehouden. Ook uw fractie, mijnheer Martens, heeft steeds dezelfde lijn aangehouden, namelijk dat het regelen van het gebruik van veldkanonnen een lokale bevoegdheid is. (*Opmerkingen van de heer Bart Martens*)

Mijnheer Martens, u moet er altijd voor zorgen dat bij voortschrijdend inzicht, het inzicht beter wordt.

Ik heb duidelijk uit de uiteenzetting van de andere collega's vernomen dat ze vinden dat het gebruik afhankelijk is van lokale situaties. We moeten proberen ervoor te zorgen dat, als er problemen zijn, de lokale diensten de nodige ingrepen kunnen doen, eventueel via een politiereglement. Die lijn is altijd aangehouden. Mijn vraag aan de minister is om de lijn die het parlement al vele malen herbevestigd heeft, aan te houden.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de voorzitter, ik sluit me aan bij de vorige sprekers om de regelgeving inzake veldkanonnen op gemeentelijk niveau te houden.

Ik wil een andere zaak aankaarten die aansluit bij de discussie. Mevrouw de minister, u weet ongetwijfeld dat er in enkele West-Vlaamse gemeenten voorstellen werden gelanceerd om het niet langer mogelijk te maken om klacht in te dienen tegen het gebruik van tractoren gedurende de nacht. De gemeente Alveringem heeft daartoe al beslist en ook in mijn gemeente is er een dergelijk voorstel gekomen. Nu blijkt dat de gemeente niet kan ingrijpen wat betreft het gebruik van tractoren omdat dit, in tegenstelling tot de veldkanonnen, wel geregeld is in Vlarem. De heer Martens pleit ervoor om de regelgeving in verband met veldkanonnen op te nemen in de Vlarem-regelgeving. Ik zou ervoor durven pleiten om het gebruik van tractoren gedurende de nacht uit de Vlarem-reglementering te halen en er een gemeentelijke bevoegdheid van te maken om dit te kunnen regelen via een politiereglement. Mevrouw de minister, bent u dat voorstel genegen? Welk mogelijk initiatief kunt u in dezen nemen?

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de voorzitter, collega's, er zijn mensen op deze wereld die iets gevoeliger zijn voor lawaaihinder dan anderen. We moeten rekening houden met de mate van gevoeligheid. Of je nu werkt op het kabinet, parlamentslid bent, lid bent van een milieuvereniging of op de administratie werkt, elk jaar opnieuw word je, weliswaar seizoensgebonden, overonderd met brieven, mails en soms zeer schrijnende telefoons van mensen die niet meer kunnen slapen.

Mevrouw Heeren, we moeten ook een onderscheid maken tussen vogelschrikkanonnen en hagelkanonnen. Er is bij de twee een andere perceptie van de hinder. Permanent een hele zomer lang een vogelschrikkanon in je buurt hebben, is niet niks. Het debat en de scheidingslijnen die doorheen de commissie lopen, waren er ook in 2003-2004. Ook toen werd het debat gevoerd over het feit of we dit via Vlarem zouden regelen of via een meer sensibiliserend instrument van de rondzendbrief. Uiteindelijk is het politieke compromis gesloten om te werken met een imperatieve rondzendbrief en we zouden dan wel zien.

De heer Callens zei daarnet dat nogal wat gemeenten die rondzendbrief hebben overgenomen of vertaald in reglementen. Ik heb daar mijn vragen bij. Ik denk dat heel veel gemeenten dat niet hebben gedaan, ook nogal wat gemeenten waar het probleem zich stelt. Mevrouw de minister, daarom zou ik u willen vragen eens te evalueren hoever we staan met de vertaling van die rondzendbrief door de gemeenten. Als dat een ongelijk speelveld geeft, stel ik voor om te onderzoeken of dat niet op het niveau van Vlarem zou kunnen worden geregeld.

Er zijn in het verleden onderzoeken gedaan naar alternatieven voor deze kanonnen. In tegenstelling tot wat de heer Callens op het terrein ervaart, is uit het onderzoek van onder meer het Provinciaal Centrum voor Landbouw en

Milieu in West-Vlaanderen gebleken dat er effectief alternatieven bestaan die minstens even goed zijn. Ik vraag me af hoever we daarmee staan. Is er werk van gemaakt om die onder de landbouwers te verspreiden?

Mijnheer Sintobin, ik kan me vergissen maar ik denk niet dat het nachtelijke verbod op het gebruik van tractoren in Vlarem is geregeld. Ik denk dat daar een andere wettelijke basis voor is.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de voorzitter, u laat toe dat iemand over iets anders begint; dan wil ik daarop repliceren. Ik verzet me daar ten stelligste tegen.

De voorzitter: Mijnheer Callens, na de uiteenzetting van de minister krijgt u nog het woord. Ik wil gerust een dag over de alarmkanonnen organiseren en ik hoop dat u dan allemaal zult komen.

Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer de voorzitter, collega's, dit thema beroert blijkbaar niet alleen deze commissie maar ook de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden. Ik herinner me een discussie vorig jaar, waar ik ook aan deelgenomen heb, over de waarde van de rondzendbrief. Iedereen haalt het pijnpunt aan: wat behoort tot de gemeentelijke autonomie en wat niet? De lijn die deze commissie altijd heeft aangehouden, en ik ben niet van plan die te veranderen, is dat de discussie over het inzetten van de hagel- of andere kanonnen, behoort tot de gemeentelijke autonomie. Het beroert veel mensen. Dat de ene mens gevoeliger is dan de andere is waar, maar dat is met vele zaken in het leven zo. Ik ga daar geen filosofisch debat over voeren.

De problematiek van de geluidshinder door vogelschrikkanonnen is in het Vlaams Parlement al vaak aan de orde geweest naar aanleiding van verzoekschriften. Het onderwerp werd behandeld in 1998, vervolgens in 1999, dan in 2001 en nog een keer in 2002-2003.

Op basis van de aanbevelingen heeft de commissie voor Leefmilieu op 27 maart 2003 een eerste rondzendbrief gestuurd naar de gemeenten, ondertekend door een van mijn eminente voorgangsters, minister Dua. Daarin werd erop aangedrongen om het gebruik van vogelschrikkanonnen te verbieden en om actief promotie te voeren voor het gebruik van alternatieven. Voor uitzonderlijke gevallen waarin een vergunning toch moest worden toegestaan, werd een voorbeeld van politiereglement bijgevoegd, waarin onder andere afstandsregels waren opgenomen. De tekst van het voorbeeld van politiereglement is nog steeds te vinden op de website van de samenwerkingsovereenkomst, namelijk www.samenwerkingsovereenkomst.be, in de handleiding onder de rubriek Hinder. Gemeenten die een samenwerkingsovereenkomst sluiten, kunnen alle informatie daarover vinden.

Het Vlaams Parlement heeft dan de resolutie van 21 januari 2004 betreffende de promotie van alternatieven voor vogelschrikkanonnen goedgekeurd. Daarin kwamen de volgende punten aan bod. Er wordt gevraagd dat aan de gemeenten via een imperatieve rondzendbrief opgelegd zou worden om een politiereglement op te stellen om het gebruik van vogelschrikkanonnen in principe te verbieden. Er werd gevraagd de gemeenten aan te moedigen om stimuli uit te werken voor alternatieven voor schrikkanonnen, en om via het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) te voorzien in een financiële impuls voor alternatieven. Ten slotte werd gevraagd om samen met de gemeenten werk te maken van een sensibiliseringscampagne.

In uitvoering van deze resolutie is dan de tweede rondzendbrief naar de gemeenten gestuurd, waarvan de tekst meer dwingend is opgesteld. Ook die tekst is ter beschikking op de website van de samenwerkingsovereenkomst. Zeer onlangs werd door de minister bevoegd voor Landbouw in een antwoord op de parlementaire vragen van de heer Martens, op 20 juli 2006, en van mevrouw Dillen, op 5 juli 2006, een stand van zaken gegeven met betrekking tot de alternatieven. Meer bepaald werd door de West-Vlaamse Proeftuin voor Industriële Groenten vzw in samenwerking met het Provinciaal Centrum voor Landbouw en Milieu in West-Vlaanderen, afgekort Proclam vzw, en het Provinciaal Proefcentrum voor de Groenteteelt Oost-Vlaanderen vzw te Kruishoutem, in het kader van demonstratieprojecten de praktische inzetbaarheid van een aantal alternatieve instrumenten voor vogelafweer uitgetest. Nadere informatie hierover is beschikbaar op de website www.west-vlaanderen.be.

Beste commissieleden, ik heb ook al het genoegen gehad om die alternatieven van dichtbij te bekijken en demonstraties te zien. Het zou misschien wel nuttig zijn dat de commissie ook eens het verre West-Vlaanderen gaat bezoeken om die alternatieven te bekijken. Meteen kan dan vastgesteld worden waar zich de knelpunten situeren en in welke teelten ze wel of niet werken. Dat zou het draagvlak voor het begrip van de problemen in de sector kunnen versterken en zou ook kennis en informatie kunnen bijbrengen. Maar ik ben uiteraard geen organisator van dergelijke zaken.

Bovendien kunnen sinds 1 januari 2004 aanvragen voor investeringen in vaste en verplaatsbare installaties, gericht op het beperken van schade door vogels en/of ander wild, genieten van 40 percent VLIF-steun, onder de algemene voorwaarden van het Vlaamse Landbouwinvesteringsfonds. Uiteraard geldt dat niet voor knalapparatuur.

Mijnheer Martens, u vraagt om in een algemene regeling te voorzien. Uit mijn inleiding hebt u waarschijnlijk al kunnen opmaken dat het mijn overtuiging is dat de gemeenten autonoom zijn om een passende regeling uit te werken voor hun territorium. Naar aanleiding van de

opeenvolgende besprekingen in het Vlaams Parlement is de commissie voor Leefmilieu tot de conclusie gekomen dat er een rondzendbrief aan de gemeenten moest worden verstuurd. De administratie heeft toen onderzocht in welke mate een rondzendbrief verordenend kan zijn. Men is toen tot de terechte conclusie gekomen dat verordenende rondzendingbrieven niet mogelijk zijn als er geen decretale kapstok voorhanden is. Die is er niet. Daarom moet de rondzendbrief geïnterpreteerd worden als een aanbeveling voor de gemeenten.

Wat betreft uw voorstel om de zaak te regelen via Vla-rem wens ik erop te wijzen dat tijdens diverse besprekingen in het Vlaams Parlement naar aanleiding van verzoekschriften en in de aanloop naar de bovengenoemde resolutie steeds werd gesteld dat “het gebruik van veldkanonnen niet moet worden geregeld in de Vlarem”, want dat dat zelfs “een voorbeeld zou zijn van een betuttelend optreden ten aanzien van de lokale besturen”. Dat staat in diverse stukken van het Vlaams Parlement.

Ik sluit me dus aan bij de lijn dat het een gemeentelijke bevoegdheid is, maar ik ben wel bereid om een stand van zaken op te vragen met betrekking tot de gemeentelijke reglementen en hoe de zaken aangepakt worden. Dat kan ons alleen maar informatie geven.

Op de vraag over de tractoren heb ik geen pasklaar antwoord. Ik wil dat best onderzoeken.

De voorzitter: Ingaande op de suggestie zullen we een dag ‘kanonnen in West-Vlaanderen’ organiseren. Wie dat wenst, zal dus op een deskundige manier kennis kunnen maken met het al dan niet vermeende probleem.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord. Het is in elk geval verheugend dat het onderzoek naar alternatieven al redelijk ver gevorderd is. Het is nu uw taak om de resultaten van het onderzoek bij de landbouwers te krijgen zodat ze weten welke vogelafschrikmiddelen voor welke teelten effectief ingezet kunnen worden. Misschien moet een soort matrix worden opgemaakt van de verschillende alternatieven voor de verschillende teelten. Er moet meer ingezet worden op het sensibiliseren van de landbouwers zodat ze effectief gebruik maken van de alternatieven.

Het verheugt me ook dat de alternatieven worden gesubsidieerd door het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds.

U verwijst opnieuw naar de autonomie van de gemeenten. Het klopt dat we destijds in dit parlement onze voorkeur hebben uitgesproken voor een omzendbrief om zo een regeling op maat te kunnen uitwerken in de gemeenten. Maar als nu blijkt dat meerdere gemeenten hun verantwoordelijkheid niet opnemen, dan mogen

we de burgers van die gemeenten niet in de kou laten staan. Het Vlaamse Gewest heeft dan de taak om een aantal opvangbepalingen te maken.

Mevrouw de minister, misschien biedt het nieuwe Milieuhandhavingsdecreet wel een uitweg – in de loop van deze voormiddag kunnen we hier nog even over doorbomen. Vorige week had ik van de kabinetschef begrepen dat er een oplossing gezocht zou worden voor de inbreuken die via gemeentelijke administratieve sancties zouden worden beteugeld. De gemeente moet de kans moeten krijgen om een eigen regelgeving op te stellen en om een eigen handhavingsbeleid te voeren en bij afwezigheid daarvan moet men terugvallen op het administratiefrechtelijk spoor of op het strafrechtelijk spoor dat in het gewone generieke handhavingsbeleid van toepassing is. Misschien kunnen we een dergelijke formule uitwerken inzake de problematiek van de vogelschrikkanonnen. De gemeenten zouden dan wel de kans krijgen om een eigen regelgeving en een eigen handhavingsbeleid uit te werken, maar voor het geval ze dat niet doen en de burgers in de kou blijven staan, zou het gewest voor een opvangbepaling moeten zorgen. Die opvangbepaling zou afstanden van vogelschrikkanonnen tot woningen en minimale frequenties kunnen regelen.

Mevrouw Heeren, we moeten wel degelijk het onderscheid maken tussen de gekende problematiek van vogelschrikkanonnen en de problematiek van de hagelkanonnen. Over vogelschrikkanonnen ontvangen we jaarlijks een hele klachtenregen. Eén hagelkanon zal misschien geen probleem opleveren, maar een cumulatie van hagelkanonnen in één regio doet verschillende schokgolven ontstaan en kan wel problemen veroorzaken. Ik heb niet gepleit voor een verbod op hagelkanonnen. Dat zat niet in mijn vraag. Ik heb wel gepleit voor een regeling in verband met de mogelijke geluidsoverlast die kan ontstaan door het gecumuleerd inzetten van die hagelkanonnen.

U stelt dat de overheid niet op basis van één klacht van één burger moet handelen, maar uit de persberichten heb ik vernomen dat het de burgemeester van Sint-Truiden is die de minister heeft verzocht om een Vlarem-regelgeving uit te werken. Ik ga ervan uit dat die burger vader de belangen van meer dan één burger behartigt. Ik ga ervan uit dat hij dit doet voor de hele lokale gemeenschap. Ook voor de problematiek van de hagelkanonnen zou het raadzaam zijn om een generieke bepaling in Vlarem-II te overwegen.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mevrouw de minister, heb ik het goed begrepen dat u over de hagelkanonnen heel uitdrukkelijk zegt dat ze in het licht van de gemeentelijke subsidiariteit behoren tot het gemeentelijke niveau?

Minister Hilde Crevits: Ja.

De heer Patrick Lachaert: In de vorige legislatuur hebben we het standpunt ingenomen dat de gemeentelijke autonomie speelt. Als er problemen zijn, dan moet de gemeente die oplossen. Ik vraag me trouwens af waarom ze niet op gemeentelijk niveau opgelost zouden kunnen worden. Ook in mijn gemeente is er een reglement. In 31 jaar tijd heb ik er nog nooit een klacht over gehoord. Een reglement is er om toegepast te worden en het wordt toegepast bij overlast. Als het niet nodig is, moeten de mensen niet lastiggevallen worden.

De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de voorzitter, aan de heer Sintobin wil ik zeggen dat ik al een vraag heb gesteld over het onderwerp dat hij ter sprake brengt. Hij moet zich geen zorgen maken, we zullen het antwoord krijgen.

Mijnheer Daems, ik heb wat problemen met de ‘pakken mails’ die u ontvangt. Ik ontvang die ook, maar we moeten er heel omzichtig mee omspringen. Burenruzie spelen er immers een heel grote rol in. Ik heb dat al ondervonden. In het geval van burenruzie zijn de brieven veel harder van toon dan wanneer iemand gewoon vraagt om er iets aan te doen omdat er kleine kinderen zijn. U moet dus voorzichtig omspringen met de mails die u ontvangt en even onderzoeken of er geen andere achtergronden zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaeker tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de erkenning van boorfirma's

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de aanleiding voor deze vraag is een artikelenreeks in ‘Verreijkjer’, een magazine van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), van juni 2007. Het is een reeks die gebundeld werd in een reeks over grondwater met als titel “Goud in de Vlaamse bodem”. Het dossier leert ons dat de studie van het grondwater in Vlaanderen de jongste jaren in een stroomversnelling is geraakt. Vragen zoals ‘waar liggen de watervoedende lagen?’, ‘hoe diep zijn ze?’ en ‘hoeveel water bevatten ze?’ moeten worden beantwoord. Die kennis is nodig, want grondwater is een felbegeerd goed, zeker bij drinkwatermaatschappijen, maar ook bij bedrijven en particulieren.

In dit dossier worden ook een aantal kanttekeningen gemaakt, onder meer over het probleem van de illegale

boorputten. Sinds 1997 bepaalt het Grondwaterdecreet dat de Vlaamse Regering "(...) kan bepalen dat het aanleggen, wijzigen of verbouwen van een constructie die gebruikt kan worden als grondwaterwinning enkel mag gebeuren door een daartoe erkende persoon ongeacht of dit gebeurt voor eigen rekening dan wel voor rekening van derden. Zij kan daarbij nadere regels vaststellen met betrekking tot de procedure en voorwaarden tot verlenen en intrekken van de bedoelde erkenning. Zij kan tevens aan de erkende personen verplichtingen opleggen, met inbegrip van de verplichting tot aanleggen, bijhouden en jaarlijks indienen bij de bevoegde overheid van een register van de door hem aangelegde, gewijzigde en/of verbouwde constructies die gebruikt kunnen worden als grondwaterwinningen; zij kan die gegevens bepalen die voormeld register dient te bevatten."

Mij werd verteld dat aan deze bepaling nog altijd geen uitvoering werd gegeven. Als dat wel het geval is, moet u mij straks maar tegenspreken. Nochtans staat daarover in het regeerakkoord het volgende te lezen: "Wij beperken het aanboren van de grondwatervoorraden zoveel als mogelijk. We beperken het gebruik van grondwater tot die toepassingen waar het onontbeerlijk is voor het productieproces. We stimuleren het onderzoek naar alternatieven om het gebruik van grondwater te sparen." Dat laatste is het zogenaamde grijswatercircuit.

Dat het belang van deze passage in het regeerakkoord niet onderschat mag worden, hoeft uiteraard geen betoog. Grondwater is een schaars, kostbaar goed. De titel van het dossier in Verrekijker is niet voor niets 'Goud in de Vlaamse bodem'. Over de hiaat in dit dossier staat het volgende te lezen: "Voorlopig blijft een vervelend zwart gat in het grondwaterbeheer zitten: de illegale boorputten. Geen haan die ernaar kraait wanneer iemand in het geniep een boorfirma inhuurt. Voor die boorfirma's is er trouwens geen erkenningsprocedure, iedereen mag het doen. Ze hoeven ook niet aan de overheid te vertellen dat ze ergens een put boren." Didier D'hont van de VMM zegt verder: "Een oplossing zou zijn dat boorfirma's verplicht worden om aan ons aan te geven waar en wat ze boren. Voor ons is de meldingsplicht voor boorfirma's de enige manier om te weten waar de boorputten zich bevinden."

Mevrouw de minister, bestaan er schattingen over het aantal waterputten en het opgepompte volume grondwater in Vlaanderen?

Is er een maximum voor het opgepompte volume grondwater in Vlaanderen?

Hoe wordt het verbod op grondwaterwinning zonder vergunning in de praktijk opgevolgd? Hoeveel ambtenaren zijn belast met het toezicht daarop? Hoeveel onderzoeken werden de voorbije jaren gestart? Hoeveel inbreuken zijn er vastgesteld? Welk gevolg wordt daaraan gegeven?

Bent u van plan uitvoering te geven aan de genoemde bepaling uit het decreet houdende grondwaterbeheer? Zo ja, binnen welke termijn zullen dan procedures tot erkenning worden ingesteld en/of de verplichting tot aanmaak van een register? Zo nee, waarom niet?

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Ik sluit me aan bij deze vraag. Ik was recent nog op een studiedag van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad), waar een he-leboel deskundigen de revue zijn gepasseerd. Een daarvan was SVW, Samenwerking Vlaams Water. SVW hield een pleidooi om actiever op zoek te gaan naar het illegaal innen van grondwater. Zij wijten de toename van de illegale boringen vooral aan de stijging van de waterfactuur van de laatste jaren.

Mijnheer Demesmaeker, ik vraag me af of een actievere opvolging van de meldingsplicht zal volstaan. Ik denk dat een iets kordater instrument moet worden ingezet om daar komaf mee te maken.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Op 1 januari 2007 waren 22.360 grondwaterwinningen vergund. Wanneer het totaal van de grondwatervergunningen wordt bekeken, dus inclusief de drinkwatermaatschappijen, is er in 2006 ongeveer 428 miljoen kubieke meter grondwater vergund. Hiervan is 61,5 percent vergund voor de drinkwaterproductie en 38,5 percent voor de industrie, de landbouw, de huishoudens, de handel en diensten en overig gebruik. Deze totale vergunde hoeveelheid ligt ongeveer 33 miljoen kubieke meter lager dan in 2005. De voornaamste oorzaak daarvan ligt in het van rechtswege vervallen van oude grondwatervergunningen. Zij waren zonder einddatum vergund voor 1985 en zijn van rechtswege vervallen op 20 augustus 2005.

Een aantal van deze oude winningen was nog steeds vergund maar was niet meer in gebruik of hervergund voor een lager volume. De percentuele verhouding tussen de drinkwaterproductie en de overige sectoren is hierdoor vrijwel niet gewijzigd tegenover het voorgaande jaar. Er is een lichte stijging van 1,5 percent van de drinkwaterproductie tegenover de overige sectoren. Gemiddeld wordt ongeveer 60 percent van het vergunde debiet effectief onttrokken.

De laatste jaren wordt bij het verlenen van vergunningen steeds meer gestreefd naar een betere afstemming tussen het vergunde debiet en het werkelijke gebruik. In de hoger vermelde cijfers is wel geen rekening gehouden met het grondwater onttrokken voor bemalingen, saneringen, meldingsplichtige winningen en illegale winningen.

Het grondwater dat als waterbron wordt gebruikt, komt in hoofdzaak uit de diepe grondwaterlagen. We weten al

enige tijd dat in sommige watervoerende lagen de watervoorraden sneller slinken dan ze worden aangevuld. Dat is bijvoorbeeld het geval voor de probleemgebieden in de Sokkel. In deze laag moet het vergunde debiet van de winningen met 75 percent verminderd worden tegenover het jaar 2000 om op een duurzame manier grondwater te winnen. Het gedifferentieerde heffingen- en vergunningenbeleid houdt daar nu al rekening mee. Dat blijkt uit de wijziging in het laatste programmadecreet.

Om heel de problematiek voor alle watervoerende lagen in te schatten en op te lossen is een verdere gefaseerde aanpak nodig. In Vlaanderen is het grondwater afgebakend en beschreven in 6 grondwatersystemen en 42 grondwaterlichamen. Door middel van een toestandsbepaling in het kader van de opmaak van de stroomgebiedbeheersplannen wordt momenteel bekeken welke van de grondwatersystemen en grondwaterlichamen de kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen van de kaderrichtlijn Water zullen behalen.

Wat de kwantiteit betreft, wordt onder meer gekeken naar de evolutie en de stand van het grondwaterpeil. Aan de hand van regionale modellen worden verschillende scenario's berekend die het effect van de afbouw van winningen op het grondwaterpeil in kaart brengen, in eerste instantie voor die grondwaterlichamen die de goede kwantitatieve toestand van het grondwater niet zullen behalen. De opbouw van regionale grondwatermodellen is momenteel in uitvoering.

Wat de opvolging van het verbod betreft, is het toezicht op Vlarengerelateerde vergunningen een bevoegdheid van de gemeenten voor klasse 2- en 3-inrichtingen en van de afdeling Milieu-inspectie van het departement Leefmilieu voor klasse 1-inrichtingen.

In 2005 werd na overleg tussen de afdeling Water en de afdeling Milieu-inspectie een project gestart waarbij de grondwaterwinning van vijftig bedrijven uit verschillende sectoren aan een grondige controle werd onderworpen. Tijdens de inspecties werd vooral aandacht besteed aan de kwantiteit en de kwaliteit van het grondwater.

Wat de kwantiteit van het opgepompte grondwater betreft, liet de debietmeting en -registratie bij heel wat bedrijven te wensen over. Zes bedrijven pompten een te hoog debiet op, zes debietmeters waren niet geïnstalleerd voor het eerste aftappunt en zeventien bedrijven beschikten niet over een correct geijkte debietmeter. Ook inzake de peilmetingen en peilregistratie waren er heel wat tekortkomingen. Twintig bedrijven beschikten niet over het verplichte aantal peilputten en vijftien voerden te weinig of onvolledige peilmetingen uit. Ook de zelfcontrole van de exploitant op de kwaliteit van het grondwater vertoonde heel wat tekortkomingen. Zo werd bij vijftien bedrijven vastgesteld dat zij te weinig of onvolledige analyses van het grondwater lieten uitvoeren en bij drie bedrijven werd gepompt onder het

toelaatbare afpompingsniveau. Bij tien bedrijven waren de putten onvoldoende afgewerkt en bij vijf ervan was er kans op grondwaterverontreiniging. Bij dertien bedrijven waren de oude putten niet correct buiten dienst gesteld. Tot slot beschikten drie bedrijven over niet volledig vergunde grondwaterwinningen. In het totaal werden vijf bedrijven geverbaliseerd en zesendertig van de vijftig gecontroleerde bedrijven aangemaand om aan de vastgestelde tekortkomingen te verhelpen. In de komende jaren zal deze samenwerking tussen beide afdelingen verder uitgebreid worden zodat er meer en efficiëntere controles kunnen gebeuren.

Wat de procedures tot erkenning betreft, zijn er in Vlaarem sectorale normen van toepassing op de ingedeelde inrichtingen. Momenteel wordt onderzocht wat de meest doelmatige aanpak van de problematiek is. Het kan bijvoorbeeld gaan over een uitbreiding van de klasse 3-inrichtingen of, zoals u stelt, een invoering van een erkenningsregeling. Er zijn misschien ook nog andere opties.

Wat de gezinsboringen betreft, bestaat er momenteel geen meldingsplicht of vergunningsplicht voor grondwaterwinningen die minder dan 500 kubieke meter per jaar bedragen. Eventueel zou een efficiëntere controle kunnen gebeuren op basis van de waterfactuur. Opvallend laag gebruik kan bijvoorbeeld wijzen op de aanwezigheid van een grondwaterwinning. Maar dat moet dan door de gemeente of de rioolbeheerder gecontroleerd worden. Op dit ogenblik zijn we aan het zoeken wat de meest efficiënte wijze kan zijn om tot een accurate oplossing te komen. Maar de opvolging van het verbod en de efficiënte controles vormen alvast een belangrijk en bijzonder aandachtspunt.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord. Zoals u zelf hebt aangegeven, zijn en blijven de controles nodig, wat ook blijkt uit de resultaten ervan. Over de vraag van de VMM om tot een verplicht register te komen, heb ik geen antwoord gekregen.

Minister Hilde Crevits: Dat wordt nu onderzocht. Als er een melding komt, heb je het register. Natuurlijk blijf je met het probleem van de illegale boringen zitten. Als er een erkenning komt, zijn de illegale boringen daarmee nog niet opgelost. Die sporen worden nu onderzocht. Als je nieuwe administratieve verplichtingen invoert, moet je ervoor zorgen dat het beoogde resultaat wordt bereikt. Dat onderzoek wordt op dit ogenblik gevoerd. Het resultaat moet zijn dat de handhaving efficiënter kan gebeuren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.